

АРХИВ

ЗА ПРАВНЕ И ДРУШТВЕНЕ НАУКЕ

ОРГАН БЕОГРАДСКОГ ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА

УРЕДНИК
Д-р МИХАИЛО ИЛИЋ
ПРОФЕСОР УНИВЕРЗИТЕТА

КЊИГА ПЕДЕСЕТПРВА

Б Е О Г Р А Д
ИЗДАЊЕ НАСТАВНИКА ПРАВНОГ ФАКУЛТЕТА
УРЕДНИШТВО И АДМИНИСТРАЦИЈА
Топлички венац 21
1 9 3 7

САДРЖАЈ

1-6 бр. књ. XXXIV (LI) друго коло

Херман Вендел (1884—1936), од д-ра Пере Слијепчевића	1
ГРАЂАНСКО ПРАВО И ПОСТУПАК	
1) Поступак у споровима који проистичу из закупних уговора, од д-ра Јована Савковића	39
2) Злоупотреба права у Грађанском парничном поступку, од д-ра Милivoја Ч. Марковића	49
3) Бракоразводни узроци по Грађанском законик у Србије, Брачним правилима Срп. правосл. цркве и Предоснови грађ. законика, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	110
4) Социалне тежње новог извршног права, од д-ра Борислава Т. Благојевића	146
5) Значај приватног права, од д-ра h. c. Живојина М. Перића	209
6) Уговор у корист трећег, од д-ра Вранислава М. Недељковића	233
7) Продужење рока за одговор на тужбу, од д-ра Саве Стругара	246
8) Демократија и њено приватно право, од д-ра Божицара С. Марковића	325
9) Основ законог дела у правној филозофији, од д-ра Душана Љ. Пантелића	337
10) Значење клаузуле „под претњом извршења“, од д-ра Мирослава Мухе	350
11) Делимична извршност грађанских пресуда, од д-ра Видана О. Благојевића	426
12) О колизији § 928 ж. Срп. грађ. зак. и § 85 Меничног закона, од Ивана Д. Петковића	542
КРИВИЧНО ПРАВО И ПОСТУПАК	
1) Завођење и његове последице, од д-ра Михаила П. Чубинског	320
2) Штампа, јавност и судови, од д-ра Ива Полића	408
3) Пигање „редовних дажбина“ у царинском кривичном праву, од Милана К. Ивановића	447
4) Приватни учесник у ранјем и садашњем Законик у судском кривичном поступку, од д-ра Метода Доленца	497
ДРЖАВНО И УСТАВНО ПРАВО	
1) Француска револуција и парламентарни режим, од д-ра Данила Ј. Данића	414
2) Расматрања о начелу поделе власти, од д-ра Милана Владисављевића	534
АДМИНИСТРАТИВНО ПРАВО	
1) Провођење у живот Закона о лову од 5 децембра 1931 год., од Александра Давинића	227
2) Надлежност Државног савета као другостепеног и последњег управног суда, од Божицара Протића	504
ОПШТА ТЕОРИЈА ПРАВА И ФИЛОЗОФИЈА ПРАВА	
1) Значај Приватног права, од д-ра h. c. Живојина М. Перића	209
2) Да ли обичај може укинути закон, од д-ра Ђорђа Тасића	215
3) Декартов утицај на друштвене науке, од д-ра Евгенија Спекторског	401

ЕКОНОМСКЕ И ФИНАНСИСКЕ НАУКЕ

1) Три датума у историји руског сељаштва, од д-ра Евгенија Спекторског	105
2) Привредна теорија и привредни живот, од д-ра Слободана Драшковића	128
3) Разлози који су изазвали контролисачке (ограничење) наше девизне трговине, од д-ра Милана Тодоровића	223
4) Садашња депресија и психолошка теорија кризе, од Бернара Јаверња	305
5) Теорија куповне снаге, од д-ра Гојка Грђића	436

ЦРКВЕНО ПРАВО

Цариградска црква као фактор аутокефалије, од Сергија Троицког	20
--	----

ШЕРИЈАТСКО ПРАВО

Утврђивање брачности деце у Шеријатском праву, од д-ра Мехмеда Беговића	525
---	-----

ПРАВНА ПОЛИТИКА

1) Међупокрајински сукоб закона о наслеђу, од д-ра Милана Ф. Бартоша	62
2) Престанак трговачких друштава. (Поводом предлога југословенског Трговачког законика), од д-ра Ђорђа Ж. Мирковића	157
3) Изигравање комисоријалног пакта, од д-ра Милана Ф. Бартоша	255
4) Сопственичка стварна службеност, од д-ра Милана Ф. Бартоша	354
5) Треба ли мењати неке одредбе нашег Законика о судском поступку у грађанским парницама, од Драгутина Кнежевића	545

ПАРЛАМЕНТАРНА ХРОНИКА

Ко заступа пред Парламентом спречене министре?, од д-ра Лазе Костића	454
--	-----

МЕЂУНАРОДНО-ПРАВНА ХРОНИКА

Наша аграрна реформа пред Сталним судом међународне правде, од д-ра Илије Пржића	458
--	-----

СТРАНИ ПРАВНИ ЖИВОТ

Рузвелтова реформа Врховног суда, од д-ра Јована Ђорђевића	358
--	-----

АДМИНИСТРАТИВНА ХРОНИКА

1) Право на пензију удовице из римокатоличког брака, одвојене од стола и постеље, од Љубомира Радовановића	70
2) Један случај додељивања породичне пензије двома удовицама истог мужа који није муслиманске вере, од Николе С. Стјепановића	169
3) § 133 Закона о општем управном поступку пред општом седницом Државног савета, од Љубинше Јенка	261
4) Један случај признања професорског испита, од Светозара Аџића	263
5) Трошарина на ракију, од Љубомира Радовановића	367
6) Реактивирање и пензијске припадљивости, од Драгаша Ђ. Денковића	463
7) Један случај неправилне примене царинских кривичних санкција и двоструког кажњавања за исто дело, од Милана К. Ивановића	552

СУДСКА ХРОНИКА

1) О тумачењу својеручног писменог тестаментa, од д-ра Адама П. Лазаревића	73
2) У спору за поништај јавне продаје после укинуте пресуде по старом Грађ. суд. поступку суд не одређује прво рочиште, ако то туженик изрично не захтева, од Милана Ж. Живадиновића	76
3) Неуплатом поништена привремена акција може бити предмет залогe, од Јована Д. Смиљанића	78

4) О претноставци за тражење средства обезбеђења од руковоаца, рачунополагача и других одговорних лица по Закону о администрацији војске и морнарице, од Милорада М. Јовановића	81
5) Уловна осуда због дела корупције, од Владимира Тимошкина	83
6) Лишење живота у користољубивој намери извршено после зрелог размишљања и на свиреп начин, као и одузимање новца после убиства не претпостављају битна обележја разбојништва из § 326 Крив. зак., јер нема насилног одузимања ствари, од Јована Д. Смиљанића	84
7) Изјава синовљева да је задовољан са тестаментом свога оца, којим је искључен из наслеђа, не може се побијати по § 7 Зак. о побијању правних дела изван стечаја, од Тихомира М. Ивановића	173
8) Свекар се не може осуђивати на повраћај покретности из мираза снаји (малолетник, иако остаје у кући свога оца, женидбом добија еманципацију и може пуноважно располагати новцем од мираза), од Јована Д. Смиљанића	174
9) Штета код осигурања противу пожара, од Јована В. Коштунце	175
10) Да ли је ранија, више од 24 године, савесна, законита и ниодкога узнемирена државина једног земљишта од утицаја за пресуђење спора о својини истог, када је тужилац државине тога земљишта незаконито лишен пре поведеног спора, од Вождара В. Веселиновића	177
11) Штету коју у јавном локалу нанесу политички противници збора одржаног у њему, сноси закупац, јер се то дељање не може сматрати вишом силом, од Леона А. Амара	180
12) Успела заштита закона без правних последица, од д-ра Видана О. Благојевића	183
13) Надлежност суда и управних власти за кажњавање шумских кривица, од Владимира Тимошкина	184
14) Извршење насилне обљубе над женским лицем без обзира на године старости, сачињава само елементе кривичног дела из § 269 т. 1 Крив. зак. а не идеални стигај из § 269 т. 1 и § 273 од. 1 К. з., од Јована Д. Смиљанића	184
15) Кад првостепени суд, макар и погрешно, одбаци ревизију као тобож неоправдану и решење о одбачају постане правноснажно, онда изјављени и оправдани призив окривљеника који садржи и оправдање ревизије, не може разматрати Касац. суд као ревизиони, већ само апелациони као призивни, од Леона А. Амара	185
16) Однос наследничког интабулисаног и оставиоачевог привилегованог повериоца (Са примедбом д-ра Милана Бартоша), од д-ра Арсена М. Чубинског	265
17) Ранг повећања каматне стопе после уписа обезбеђења. — Правна вредност кредитне хипотеке, од Милана Ж. Живадиновића	270
18) Маса или де сјус-ова заоставштина као парнична странка, од Милорада С. Манојловића	274
19) Уз призивно писмено не мора се приложити пуномоћје адвоката који га је сигнирао, од Јовице Б. Мијушковића	278
20) За појам кривичног дела крађе из § 316 тач. 1 К. з. није дозвољено само насилно проваљивање или ускакање у затворени простор, већ да је код извршиоца овога дела постојао и умисаљ за одузимање туђих покретних ствари, од Јована Д. Смиљанића	279
21) Предмет послуге из § 379 К. з. не мора имати прометну вредност, од Владимира Тимошкина	281
22) По смрти молцоца рехабилитације, поступак за рехабилитацију могу продужити његов брачни друг, његова деца и родитељи, од Владимира Тимошкина	282
23) Кад је у црквеним књигама за уписивање рођених стављено да је дете ванбрачно, презумптиван отац не мора поднети тужбу у смислу § 114 Срп. грађ. зак. да би утврдио његову небрачност, од Тихомира М. Ивановића	370
24) Застарелост потраживања неплаћених рата женног издржавања, од Јована Д. Смиљанића	373

25) Примена прописа § 921 Грађ. зак. има места само ако је малолетник доживео пунолетство и ако он, као такав, не протестује, од Јована Д. Смиљанића	375
26) Саслушавање сведока у случају, кад суд држи да тај сведок неће моћи дати објективан исказ, од Андрије Р. Лакића	376
27) Претплата на електричну струју претставља двостран правни посао између одређених лица, од Јовице Б. Миђушковића	378
28) Један случај погрешног тумачења § 492 Гр. п. п., од Живка Тајтаца	379
29) Покушај тровања раствором содом није апсолутно неподобан покушај, од Јована Д. Смиљанића	381
30) Поводом обарања законске претпоставке о очинству детета, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	466
31) Може ли се рок за одговор на тужбу продужити?, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	467
32) Апотекарска концесија не може бити предмет стечинског ни извршног поступка, од д-ра Радоја Вукчевића	468
33) И за ванбрачно дете, рођено на другој територији, не може се остваривати захтев за признање очинства на подручју Србије, од Тихомира М. Ивановића	470
34) За образовање задруге није потребан писмени уговор, од Јована Д. Смиљанића	471
35) Призивни суд, кад мења одлуку првога суда о доказима, мора спровести доказни поступак по § 582 Гр. п. п., од Ивана Д. Петковића	473
36) Пред призивним судом странке могу повући већ уложени призив, док тужбу не могу повући нити се пак одрећи тужбеног захтева (Са примедбом д-ра Драг. Аранђеловића), од Леона А. Амара	476
37) За развод брака грађанског, иако је између супружника закључен и црквени брак, надлежан је грађански суд, од Миленка Т. Михаиловића	477
38) За постојање кривичног дела обљубе из § 276 Крив. зак. потребно је да је учинилац, сретством злоупотребе поверења, навео на обљубу полно непорочну малолетну девојку, од Јована Д. Смиљанића	479
39) О међупокрајинском сукобу закона о наслеђу, од д-ра Адама П. Лазаревића	556
40) И фидуцијарни правни посао је пуноважан основ за стицање права својине, од Тихомира М. Ивановића	560
41) И нестаксирано судско саслушање о преносу имовине има значај правног посла, од Јована Д. Смиљанића	561
42) Држава нема право на повраћај пензионских припадљивости, кад је пензионисани чиновник доцније правилно по закону отпуштен (Са примедбом д-ра Милана Бартона), од Јована В. Коштунице	564
43) Не може се продужити поступак код суда, месно надлежног, на правном подручју Великог суда у Подгорици по тужби претој суду другог правног подручја, по којој се овај огласио месно ненадлежним, од Петра Ф. Протића	566
44) Неколико речи око примене § 114 у в. § 128 Г. з., од Душана П. Мишића	567
45) Милонски спор изгубљен због једног дана, од Леона А. Амара	568
46) Обустава поступка услед недостатка пасивне легитимације, од Живка Тајтаца	569
47) У обележја кривичног дела насилне обљубе из § 269 т. 1 К. з. улази и појам силе, које дело у себи консумира и дело обљубе из § 273 К. з. кад поред малолетства жртве постоји и употреба силе, од Јована Д. Смиљанића	571
48) По § 22 од. 1 К. з. оптуженик неће бити одговоран, ако му је у моменту извршења кривичног дела свест била помућена услед употребе веће дозе алкохола, од Јована Д. Смиљанића	573

КЊИЖЕВНИ ПРЕГЛЕД

Предлог Југословенског трговачког законика у немачкој правној литератури, од д-ра Ђорђа Мирковића	283
---	-----

ОЦЕНЕ И ПРИКАЗИ

1) Grandin (A.), Bibliographie générale des Sciences juridiques, politiques, économiques et sociales, од д-ра h. c. Живојина М. Перића	85
2) Capitant (H.), Vocabulaire juridique, од д-ра Видана О. Благојевића	89
3) L'Espèce Humaine (Encyclopédie française), од д-ра Јована Ђорђевића	91
4) Mezger (Dr. E.), Deutsches Strafrecht, од д-ра Јураја Кулаша	95
5) Siegert (Dr. K.), Grundzüge des Strafrechts im neuen Staate, од д-ра Јураја Кулаша	96
6) Korošec (Dr. V.), Nekeј misli o načrtu novega zakonskega prava, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	98
7) Sperl (Dr. H.), Jugoslovensko civilno-procesno i egzekutivno pravo, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	98
8) Terziev (K. N.), Praktična uputstva za izvršenje zakona o državljanstvu, од д-ра Милана Бартоша	99
9) Inventaires. La crise sociale et les idéologies nationales, од д-ра Ђорђа Тасића	185
10) Valladao (H.), Conflicto das leis nacionaes dos conjugues nas suas relações de ordem pessoal e economica e no desquite, од д-ра Милана Бартоша	188
11) Nintchitch (M.), La crise bosniaque (1908/9) et les puissances européennes, од д-ра Илије Пржића	190
12) Илић (д-р А.), Систем права о кућној заједници у Црној Гори, од д-ра Милана Бартоша	193
13) Протић (Б. С.) и Лучић (В. Ј.), Одлуке Државног савета (1933—1935), од Љубомира Радвановића	196
14) Анимиовић (д-р М. М.), Кривично право, од д-ра Божицара В. Марковића	287
15) Belić (Dr. M.), Zbirka kanonskih propisa o braku, од д-ра Илије Пржића	288
16) Марковић (д-р Б. С.), Начела демократије, од д-ра Јована Ђорђевића	289
17) Del Vecchio (G.), Leçons de Philosophie du Droit, од Владимира Симића	290
18) Juncq (H.), Mœurs et coutumes des Bantout, од д-ра Јована Ђорђевића	294
19) Davie (M. R.), La guerre dans les sociétés primitives, од д-ра Јована Ђорђевића	294
20) Federici (L.), Sanzioni, од Николе Мирковића	298
21) Nolde (B.), L'alliance franco-russe, од д-ра Евгенија Спекторског	383
22) Chehata (Ch. T.), Essai d'une théorie générale de l'obligation en Droit musulman, од д-ра Мехмеда Беговића	386
23) Gjelsvik (N.), Das internationale Privatrecht in Norwegen, од д-ра Борислава Т. Благојевића	387
24) Visscher (F. de), Le «ius publice respondendi», од д-ра Бранислава М. Недељковића	389
25) Jéze (G.), Cours de finances publiques, од д-ра Љубомира С. Дукања	390
26) Zbornik znanstvenih razprav Pravne fakultete (XI i XII letnik), од д-ра Илије А. Пржића	391
27) Eisner (Dr. B.) i Pliverić (Dr. M.), Mišljenja o Predosnovi građanskog zakonika, од д-ра Драгољуба Аранђеловића	479
28) Čemerlić (H.), Les systèmes électoraux en Yougoslavie, од д-ра Ђорђа Тасића	480
29) Mirkine-Guetzévitch (B.), La technique parlementaire des relations internationales, од д-ра Милана Владисављевића	480
30) Duprat (G. L.), Esquisse d'un Traité de Sociologie, од д-ра Јована Ђорђевића	483
31) Gegenwartsfragen der Strafrechtswissenschaft, од д-ра Јураја Кулаша	485
32) Schiedermair (Dr. G.), Vereinbarungen im Zivilprozess, од д-ра Борислава Т. Благојевића	488
33) Lacan (P. A.) et Leger (B.), Finances publiques, од д-ра Љубомира С. Дукања	491
34) Morselli (E.), Compendio di Scienza delle Finanze, од д-ра Љубомира С. Дукања	491
35) Kerschagl (R.), Finanzwissenschaft, од д-ра Љубомира С. Дукања	492
36) Zbornik znanstvenih razprav (XIII letnik), од д-ра Илије А. Пржића	574
37) Опенхајм (Л.), Међународно право, од д-ра Илије А. Пржића	575

38) Жујовић (д-р М.), Економски и социјални основи Декларације права, од д-ра Јована Ђорђевића	576
39) Smirnoff (M.), Le Comité International Technique d'Experts Juridiques Aériens, од д-ра Илије А. Пржића	578
40) Schaffstein (D-r P.), Die Erneuerung des Jugendrechts, од д-ра Јураја Кулаша	579
41) Peritsch (D-r h. c. J. M.), Das interterritoriale Eherecht in Jugoslawien, од д-ра Бранислава М. Недељковића	581
42) Maunier (R.) et Giffard (A.), Sociologie et Droit Romain, од д-ра Бранислава М. Недељковића	582
43) Kollross (D-r K.), Die Exekution auf Vermögensrechte und Unternehmungen, од д-ра Борислава Т. Благојевића	584
44) Eheberg-Böslter, Grundriss der Finanzwissenschaft, од д-ра Љубомира Дуканића	586

НЕКРОЛОГ

1) † Милић Радвановић, од д-ра Милана Жујовића	100
2) † Д-р Драгутин Тончић, од д-ра h. c. Живојина М. Перића	195
3) † Доброслав Крејчи, од д-ра Милана Бартоша	205

БЕЛЕЖКЕ

1) † Д-р Драгутин Тончић	101
2) „Годишник на Свободниј универзитетъ въ София и Наученъ прегледъ за 1935“, од д-ра Илије Пржића	191
3) „Pravnički godišnjak za 1937“, од Мирка Г. Авакумовића	103
4) „Revue d'histoire politique et constitutionnelle“, од д-ра Ђорђа Тасића	205
5) „Sbornik ved pravnih a statnih“ (1936), од д-ра Милана Бартоша	206
6) Око Конкордата, од д-ра Илије Пржића	206
7) I Конгрес самоуправних интелекционаца Краљевине Југославије, од д-ра h. c. Живојина М. Перића	300
8) Оснивање Статистичког факултета у Риму, од д-ра Лазе Костића	300
9) Награђени темати о Св. Сави	301
10) Размена добара између аграрних и индустријских земаља	302
11) Настава историје права на словенским универзитетима, од д-ра Александра Соловјева	393
12) Један потпуни преглед новог законодавства, од Љубомира Радвановића	395
13) Предавање проф. Ђ. Тасића на Париском правном факултету, од д-ра Јована Ђорђевића	492
14) XIII Међународни социјалношки конгрес, од д-ра Јована Ђорђевића	493
15) Осми конгрес правника Краљевине Југославије, од д-ра Илије Пржића	494
16) Међународни зборник јуриспруденције радничког права, од д-ра Милана Бартоша	587
17) Југославија у цифрама, од д-ра Илије А. Пржића	589
18) Скупштина Удружења судија, од д-ра Илије А. Пржића	590

ПРЕГЛЕД ЧАСОПИСА 104, 207, 303, 399, 495, 591

НОВЕ КЊИГЕ 208, 304, 400, 496, 592

